

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **J. Š.**, zastoupen JUDr. Olgou Uhrovou, advokátkou, se sídlem Trojická 20, Praha 2, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 11. 2010, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2012, č. j. 4 Ad 70/2010 - 86,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2012, č. j. 4 Ad 70/2010 - 86, **se zrušuje** a věc **se vrací** Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 11. 2010, č. j. X1 a o nákladech soudního řízení rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobou napadeným rozhodnutím žalované bylo rozhodnuto o námitkách stěžovatele směřujících proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 8. 2010, č. j. X tak, že rozhodnutí napadané námitkami bylo změněno v tom smyslu, že se stěžovateli pro nesplnění podmínek § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) žádost o zvýšení důchodu zamítá. Ve zbytku bylo rozhodnutí žalované napadené námitkami potvrzeno.

[2] V řízení o žalobě vyšel městský soud z toho, že podle obsahu správního spisu evidenční listy vystavené zaměstnavatelem stěžovatel za období od 13. 10. 1969 do 31. 12. 1992 obsahují údaj o tom, že stěžovatel byl veden ve II. pracovní kategorii a jeho činnost byla podle rezortního seznamu zařazena pod č. 01-26-01/II.

[3] Stěžovatel doložil svou žádost o zhodnocení této doby zaměstnání v kategorii I. A čestnými prohlášeními bývalých spolupracovníků. Z pracovní smlouvy, která byla stěžovatelem doložena,

vyplývá, že stěžovatel byl přijat do pracovního poměru u Pražských silničních a vodohospodářských staveb, n. p. od 13. 10. 1969 jako mistr s číselným označením 5163. Z dopisu, který byl adresován řediteli společnosti Pražské silniční a vodohospodářské stavby, a. s. ředitelem personálního odboru Ministerstva průmyslu a obchodu PhDr. R. M., vyplývá, že podle názoru ředitele personálního odboru měl být stěžovatel pro účely důchodového zabezpečení veden podle výnosu Ministerstva stavebnictví č. 4/1978 pod evidenčním číslem zaměstnání 01-1601/I.A s popisem práce „organizace řízení výroby a přímý dozor na provádění výstavbových a montážních prací pod zemí“. Před rokem 1978 pak měl být stěžovatel veden podle výnosu Ministerstva stavebnictví č. 5/1976 pod č. povolání mistr 5163 s popisem práce „přímý dozor na provádění výstavbových a montážních prací pod zemí“. Na tento dopis odpověděl ekonomický ředitel Pražských silničních a vodohospodářských staveb, a. s. dne 9. 4. 2010 dopisem, v němž mimo jiné uvedl, že po prověření postavení stěžovatele v pracovním poměru u Pražských silničních a vodohospodářských staveb, a. s. a jejich právních předchůdců shledal určenou II. pracovní kategorií pro účely důchodového zabezpečení pod evidenčním číslem zaměstnání 01-2601/II. s popisem činnosti „organizace, řízení výroby a přímý dozor při zemních stavebních pracích“ za správnou. Skutečný výkon práce při podzemních stavbách prováděných hornickým způsobem nebyl v případě stěžovatele prokázán. Při šetření nebylo zjištěno, že by jmenovaný byl držitelem osvědčení odborně způsobilé osoby, ani že by jeho jméno bylo jako odborně způsobilého zaměstnance (vedoucího pracovníka) bylo někdy zmíněno příslušným úřadem Báňské správy v oprávnění k hornické činnosti nebo v oprávnění k činnosti prováděné hornickým způsobem vydaného zaměstnavateli. (Tento dopis byl zaslán na vědomí také stěžovateli.)

[4] Ze stěžovatelem doložené pracovní smlouvy vyplývá, že byl zařazen jako mistr pod číslem 5163, později jako mistr pod č. 29/325 nebo č. 27-088. Z rezortního seznamu zaměstnání zařazených pro účely důchodového zabezpečení do I. a II. pracovní kategorie Ministerstva stavebnictví ČSR č. 4/1978 vyplývá, že technicko-hospodářští pracovníci za splnění podmínek stanovených v § 4 odst. 3 nařízení vlády ČSSR č. 136/1975 Sb. byli vedeni do roku 1975 ve funkci mistr pod č. 5163, od roku 1976 do roku 1978 jako mistr pod č. 325 a od roku 1979 pod č. 325. Pod č. 325 byl veden mistr při popisu pracovní činnosti „organizace řízení, výroby a přímý dozor na provádění výstavbových a montážních prací pod zemí“ a pod stejným číslem 325 byl veden i pracovník při popisu pracovní činnosti „organizace řízení, výroby a přímý dozor při pracích“. V druhém případě se jednalo o zařazení do II. pracovní kategorie a v prvním případě do I. pracovní kategorie.

[5] Spolupracovníci stěžovatele v četných prohlášeních potvrdili, že stěžovatel od roku 1969 do roku 1992 pracoval u závodu 1 Pražských silničních a vodohospodářských staveb jako technik – vodohospodář ve funkci mistra při výstavbě inženýrských sítí (teplводы, horkovody, kanalizace, vodovody) a technicko-hospodářský pracovník ve funkci mistra 5163 s popisem práce „přímý dozor na provádění výstavbových a montážních prací pod zemí – mistr 325“. Městský soud též provedl na žádost stěžovatele výslech některých bývalých stěžovatelových spolupracovníků. Poté městský soud vyšel ze skutečnosti, že stěžovatel nesporně doložil, že byl zaměstnán u Pražských silničních a vodohospodářských staveb v době od 13. 10. 1969 do 31. 12. 1992 ve funkci technicko-hospodářského pracovníka – mistra. Dále je podle názoru městského soudu nesporné, že bylo zaměstnání stěžovatele zařazeno pod č. podle kvalifikačního katalogu 325 a později 5163. Skutečnost, že stěžovatel vykonával technicko-hospodářskou funkci mistra, byla potvrzena i svědeckými výpověďmi. Městský soud rovněž vzal za prokázané, že se stěžovatel podílel u svého zaměstnavatele na provádění podzemních prací, kdy se jednalo o práci na teplovodech, horkovodech, kanalizacích a vodovodu.

[6] Z předložených rezortních seznamů zaměstnání zařazených pro účely důchodového zabezpečení do I. a II. pracovní kategorie, které byly přílohou výnosu Ministerstva stavebnictví ČSR č. 5/1976 a výnosu Ministerstva stavebnictví č. 4/1978, je zřejmé, že stěžovatel byl správně zařazen pod číslem tohoto rezortního seznamu do funkce mistr. Z rezortních seznamů vyplynulo, že funkce mistra mohla být zařazena do I. nebo II. pracovní kategorie podle toho, zda byly práce vykonávány na povrchu nebo pod zemí. Znamená to, že pokud jsou v pracovních smlouvách stěžovatele uvedena čísla pracovního zařazení mistr, nevypovídá to o jeho zařazení do pracovní kategorie, ale pouze o tom, že byl jako technicko-hospodářský pracovník v této funkci zařazen. Městský soud dále uvedl, že to, zda je funkce mistra vykonávána takovým způsobem, že náleží do I. nebo II. pracovní kategorie, je stanoveno ust. § 4 nařízení vlády ČSR č. 136/1975 Sb. Sám stěžovatel v žalobě uvedl, že nevykonával práci v podmínkách hlubinných nebo povrchových dolů a že v jeho případě se jedná o práce podzemní. Městský soud aplikoval § 4 odst. 3 citovaného nařízení vlády, podle něhož zaměstnání ostatních technicko-hospodářských pracovníků patří do I. (II.) kategorie, jestliže se vykonávají alespoň ze tří čtvrtin celkové pracovní doby na pracovištích, kde více než polovina pracujících vykonává práce, pro které je jejich zaměstnání zařazeno do I. (II.) kategorie. Podle tohoto ustanovení byly tedy podle názoru městského soudu zařazovány jednotlivé pracovní kategorie technicko - hospodářských pracovníků do I. nebo II. pracovní kategorie. Ze stěžovatelova evidenčního listu je zřejmé, že stěžovatel byl po celou dobu zaměstnání u Pražských silničních a vodohospodářských staveb veden ve II. pracovní kategorii. Stěžovatel tento evidenční list pravidelně zaměstnavateli i s uvedením této pracovní kategorie podepisoval. Podle názoru městského soudu bylo zařazení technicko-hospodářského pracovníka do pracovní kategorie I. nebo II. podmíněno splněním podmínek uvedených v nařízení vlády. Tyto podmínky bylo možno posoudit na základě tehdy vedených pracovních výkazů. Uvedené podklady však již nejsou k dispozici. Stěžovatel v době, kdy mu byla potvrzována II. pracovní kategorie, proti tomuto zařazení nic nenamítal. Proto podle názoru městského soudu není důvod pochybovat o správnosti zařazení stěžovatele.

[7] Městský soud dospěl zároveň k závěru, že s ohledem na podmínky stanovené nařízením vlády č. 136/1975 Sb. pro zařazení zaměstnání do I. nebo II. pracovní kategorie, nelze v rámci dokazování v soudním řízení zařazení stěžovatele prokázat. V soudním řízení bylo prokázáno, že stěžovatel konal práce pod zemí, ale nebylo možno prokázat, v jakém rozsahu v rámci pracovní doby na pracovišti se jednalo o výkon těchto prací. Městský soud za těchto podmínek dospěl k závěru, že pouze zaměstnavatel mohl posoudit na základě pracovních výkazů otázku, zda byla práce mistra v případě stěžovatele vykonávána v I. nebo II. pracovní kategorii. Svědci mohli pouze prokázat to, že stěžovatel práce pod zemí vykonával, avšak nemohli uvést, v jakém rozsahu byly tyto práce vykonávány v rámci stěžovatelovy pracovní doby. Městský soud proto nemohl přihlídnout ani k tomu, že byla stěžovatelova práce srovnávána s prací svědka V. M., který rovněž byl mistrem na stejném úseku jako stěžovatel a zajišťoval podobné práce jako stěžovatel. Ani z tohoto srovnání nelze zjistit, v jakém rozsahu byly práce stěžovatelem prováděny v podzemí. Za těchto podmínek proto městský soud vyšel z obsahu správního spisu, v němž je doložen obsahem evidenčních listů, že stěžovatel byl v rozhodném období zařazen do II. pracovní kategorie. Městský soud tak neshledal v postupu žalované žádné pochybení, a proto žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost

[8] Proti tomuto rozsudku městského soudu brojí stěžovatel kasační stížností ze dne 14. 1. 2013.

[9] Stěžovatel uvedl, že stanovisko městského soudu považuje za nesprávné a zavádějící. Městský soud nevedl dokazování cílené na prokázání, v jakém rozsahu byly práce pod zemí stěžovatelem prováděny. Žádnému svědkovi nebyla položena otázka, zda viděl stěžovatele

pracovat i jinde na povrchu, zda měl na povrchu svou kancelář, eventuálně jak dlouho se v ní zdržoval atd. Žádný z vyslechnutých svědků neuvedl, že by stěžovatel vykonával i jiné práce, že by např. řídil provádění stavebních prací na povrchu. Svědci potvrdili, že zaměstnavatel v rámci Prahy realizoval veškeré velké podzemní stavby spojené s výstavbou teplovodů (závod 01). Přitom je všeobecně známo, že až na malé výjimky vedou teplovody vždy pod zemí. Svědek V. M. uvedl, že vykonával stejnou práci jako žalobce a zvýhodněná důchodová kategorie mu byla přiznána.

[10] Z pracovní smlouvy, kterou stěžovatel doložil, vyplývá, že stěžovatel pracoval jako mistr (kód 5163). Z výnosu Ministerstva stavebnictví ČSR č. 5/1976 platného v rozhodné době vyplývá, že do I. pracovní kategorie je zařazena funkce mistr 5163 a jako popis práce mistra je výslovně uvedeno „přímý dozor na provádění výstavbových a montážních prací pod zemí“. Mistr na každé stavbě odpovídá za kvalitu provedené práce, dodržování technologie výstavby, za pracovní podmínky podřízených pracovníků (včetně dodržování pracovní doby), mistr 5163 - 01 16 01/I je kvalifikován pro práce v podzemí na liniových stavbách od 100 m až po kilometry. Mistr zodpovídá za zadávání práce, kontrolu kvality a technologické kázně, kontroluje spoje na potrubí tlakovou zkouškou a zodpovídá za bezpečnost podřízených. Tomu odpovídá nepřetržitá řídicí činnost v podzemí zahrnující více než 90% pracovní doby.

[11] Závěr soudu, že musí respektovat zařazení zaměstnance provedené zaměstnavatelem, je zavádějící a nesprávné. Podle pracovní smlouvy byl stěžovatel zařazen na funkci mistra při práci pod zemí. Chyba se objevila až v hlášeních pro žalovanou, kde je v číselných kódech uvedeno něco jiného než v pracovní smlouvě. Z dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že soud musí vycházet ze skutečností, které byly v řízení před soudem prokázány.

[12] Po roce 1992 došlo k přeměně bývalého zaměstnavatele stěžovatele ze státního podniku na akciovou společnost se zahraniční majetkovou účastí. Tím byla přerušena kontinuita uchovávaní dokladů, na úseku personální agendy pracují noví zaměstnanci, kteří postupují podle platných právních předpisů a nemají povědomí o situaci před rokem 1992 a odmítají se situací zabývat.

[13] Stěžovatel poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2010, sp. zn. 6 Ads 122/2009, ze kterého vyplývá, že zařazení pracovníka do určité důchodové kategorie je věcí ústředních státních orgánů. Ministerstvo stavebnictví ČSR výnosem č. 5/1976 jasně označilo, která pracovní zařazení spadají do dané kategorie. Nynější Ministerstvo průmyslu a obchodu dopisem ze dne 31. 3. 2010 potvrdilo s přihlédnutím k citovanému výnosu, že pracovní zařazení mistr 5163 spadá do I. pracovní kategorie. Stěžovatel vykonával práci, která se svým označením a pracovním popisem shoduje s označením funkce, která je zařazena do zvýhodněné důchodové kategorie. Při takto označené pracovní pozici již soudu nepřísluší zkoumat, zda takto označený zaměstnanec vedle práce v podzemí vykonával i jiné práce na povrchu, eventuálně jaké práce byly vykonávány ve větším rozsahu.

[14] Stěžovatel dále namítá, že městský soud odmítl provést výslech svědka Ing. I. K., bývalého podnikového ředitele. Stěžovatel ke kasační stížnosti přikládá jeho vyjádření. Dále stěžovatel přikládá aktuální stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 18. 12. 2012. Stěžovatel předložil městskému soudu i další listinné důkazy ze současné doby dokládající, že se v jeho případě jednalo o provádění prací hornickým způsobem a zvýhodněná důchodová kategorie je proto namístě. Stěžovatel výslovně zmiňuje zprávu Obvodního báňského úřadu v Kladně ze dne 16. 9. 2009, č. j. 04867/2009/02/001.

[15] Stěžovatel závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu napadený kasační stížností a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[16] Žalovaná sdělila Nejvyššímu správnímu soudu podáním ze dne 8. 4. 2013, že nevyužívá svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti, neboť k rozsudku městského soudu napadenému kasační stížností nemá žádné výhrady.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je též zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[18] Stěžovatel ve své kasační stížnosti nepodřadil stížnostní námitky některému z důvodů podle § 103 odst. 1 s. ř. s. Podle názoru Nejvyššího správního soudu však lze námitky stěžovatele podřadit podle obsahu pod stížnostní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, a pod stížnostní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy jiná vada řízení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu.

[19] Nejvyšší správní soud nejprve odkazuje na svou předcházející judikaturu týkající se pracovních kategorií, zejména na rozsudek ze dne 21. 4. 2010, č. j. 6 Ads 122/2009 – 59. Z tohoto rozsudku vyplývá, že k zařazování zaměstnání do jednotlivých pracovních kategorií docházelo sofistickým a kazuistickým administrativním procesem na úrovni ústředních státních orgánů. Pro zařazení určitého zaměstnání do zvýhodněné pracovní kategorie tedy nebylo možné použít analogii nebo podobnost, vždy musel proběhnout zmíněný administrativní proces. V průběhu 70. a 80. let 20. století byly v Československé socialistické republice vytvořeny rozsáhlé kazuistické resortní seznamy zaměstnání zařazených do I. a II. pracovní kategorie, tyto seznamy byly považovány za taxativní výčty, nebylo tedy možno výhodnější pracovní kategorie přiznávat srovnávacím způsobem dalším zaměstnáním či konkrétním pracovníkům. Takovouto pravomoc neměly ani soudy. Na druhou stranu však v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dovodil (vycházející ze své předcházející judikatury, zejména z rozsudku ze dne 27. 5. 2009, č. j. 4 Ads 12/2009 – 83), že správní soud může zavázat správní orgán závěrem o tom, že práce vykonávaná žalobcem odpovídala zcela zaměstnání, které podle resortního seznamu bylo zařazeno do zvýhodněné pracovní kategorie.

[20] Při posouzení zařazení pracovníků do jednotlivých kategorií žalovaná vychází z evidenčních listů důchodového zabezpečení (pojištění) a z Přílohy k žádosti o důchod podle zákona o důchodovém pojištění k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie podle nařízení vlády č. 117/1988 Sb. (formulář ČSSZ 89 126).

[21] V projednávaném případě stěžovatel pracoval jako technicko-hospodářský pracovník (mistr č. 5163, později č. 325). Zákon č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, stanovil v § 12 odst. 3, že *„Vláda Československé socialistické republiky stanoví, které druhy prací odůvodňují, aby zaměstnání byla zařazena do I. nebo do II. pracovní kategorie. Federální ústřední orgány a ústřední orgány republik, v jejichž oborech působnosti se vykonávají takové práce, vydají v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, a jde-li o ústřední orgány republik, též v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí republiky, resortní seznamy zaměstnání zařazených do I. nebo II. pracovní kategorie, pokud vláda Československé socialistické republiky nestanoví, že se zařazení těchto zaměstnání provádí podle odvětví.“* Vláda toto ustanovení zákona č. 121/1975 Sb. provedla nařízením č. 136/1975 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení, v jehož § 2 a § 3 bylo stanoveno, že zaměstnání patří do I., resp. II. pracovní kategorie, pokud se v nich vykonávají práce uvedené v dílu I, resp. dílu II. přílohy citovaného vládního

nařízení. Ust. § 4 tohoto nařízení pak stanovilo, za jakých podmínek patří do I., resp. II pracovní kategorie zaměstnání technicko-hospodářských pracovníků. Podle § 5 citovaného nařízení vlády „Resortní seznamy zaměstnání, zařazených do I. a II. pracovní kategorie, vydané ústředními orgány podle § 12 odst. 3 zákona o sociálním zabezpečení, mohou obsahovat jen zaměstnání, v nichž se v oborech působnosti těchto orgánů vykonávají soustavně nebo aspoň převážně práce uvedené v příloženém seznamu prací (tj. v příloze nařízení - pozn. NSS), a jsou-li splněny podmínky stanovené v § 4, též zaměstnání v něm uvedená.“

[22] Z uvedeného vyplývá, že technicko-hospodářští pracovníci (zřejmě s ohledem na povahu svojí práce) byli jakousi zvláštní skupinou zaměstnanců, kteří museli pro zařazení do preferované pracovní kategorie splňovat vždy podmínky stanovené v § 4 nařízení vlády č. 136/1975 Sb. Stěžovatel přitom spadal do skupiny „ostatních“ technicko-hospodářských pracovníků, pro něž byly podmínky pro zařazení do preferované pracovní kategorie stanoveny takto: „Zaměstnání ostatních technicko-hospodářských pracovníků a pracovníků orgánů hygienické a protiepidemické služby, konajících státní odborný dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při práci, patří do I.(II.) pracovní kategorie, jestliže se vykonávají aspoň ze tří čtvrtin celkové pracovní doby na pracovištích, kde více než polovina pracujících vykonává práce, pro něž je jejich zaměstnání zařazeno do I.(II.) pracovní kategorie.“ Stejně tak ze samotného resortního seznamu (příloha k výnosu Ministerstva stavebnictví ČSSR č. 4/1978), jehož relevantní části stěžovatel žalované předložil, vyplývá, že mistr č. 325 mohl spadat do I. pracovní kategorie pokud splňoval podmínky pro zařazení do skupiny zaměstnanců nazvané „*Technickohospodářští pracovníci při podzemních stavbách*“ s popisem práce „*Organizace řízení výroby a přímý dozor na provádění výstavbových a montážních prací pod zemí*“ a za splnění podmínky stanovené § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb. (což je rovněž zdůrazněno v závorce pod názvem skupiny zaměstnanců). Podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze než dovést, že aby mohl být stěžovatel zařazen do I. pracovní kategorie, musel splňovat kumulativně obě podmínky, tedy jeho skutečná pracovní činnost musela odpovídat popisu práce tak, jak byl uveden v resortním seznamu, a zároveň musela být splněna podmínka stanovená § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb.

[23] Formulace „pod zemí“ v popisu pracovní činnosti u mistra č. 325 zařazeného do I pracovní kategorie, na kterou se stěžovatel odvolává, odpovídá podmínkám stanoveným v dílu I přílohy nařízení vlády č. 136/1975 Sb. k tomu, aby mohlo být konkrétní zaměstnání zařazeno do I. pracovní kategorie. Podle dílu I bodu 4 citované přílohy zařazení zaměstnání do I. pracovní kategorie odůvodňují práce vykonávané „při podzemních stavbách pro účely dopravní, vodohospodářské, energetické, telekomunikační a speciálních charakterů s využitím způsobu ražení hornického, štítového, popřípadě speciálního.“ To však podle názoru Nejvyššího správního soudu neznámá, že by soud již neměl u stěžovatele zkoumat splnění podmínky podle § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb., jak se stěžovatel domnívá. Právní hodnocení provedené městským soudem je tedy podle názoru Nejvyššího správního soudu správné.

[24] Městský soud vyslechl řadu svědků, z jejichž výpovědí bylo zjištěno, že stěžovatel pracoval jako mistr při provádění výkopových a montážních prací pod zemí. Proto by stěžovatele bylo možno považovat za technicko-hospodářského pracovníka při podzemních stavbách, ovšem za současného splnění podmínek stanovených § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb. Městský soud tedy správně vzal za prokázané ze svědeckých výpovědí, že stěžovatel vykonával práce pod zemí, a s tímto závěrem se i Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

[25] Dokazování prováděné městským soudem však již nebylo zaměřeno k prokázání splnění podmínky stanovené § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb. Proto podle názoru Nejvyššího správního soudu došlo v řízení před městským soudem k pochybení a v dalším řízení bude nezbytné, aby městský soud provedl všechny v úvahu přicházející důkazy k prokázání splnění této zákonné podmínky pro zařazení stěžovatele do I. pracovní kategorie.

[26] Ve stěžovatelových evidenčních listech důchodového zabezpečení je v rozhodném období od roku 1969 do roku 1992 vždy uvedeno, že stěžovatel vykonával činnost zařazenou pod evidenční číslo zaměstnání 01 26 01 II, což znamená zařazení do II. pracovní kategorie. Stěžovatel každý rok toto své zařazení podepisoval jako správné, aniž by v průběhu řízení před žalovanou a před městským soudem vysvětlil, proč tak činil, když vychází z toho, že jeho zařazení do II. pracovní kategorie bylo nesprávné. Nicméně pokud stěžovatel vychází z toho, že správně měl být zařazen do I. pracovní kategorie, je na něm aby k prokázání těchto skutečností navrhl provedení potřebných důkazů.

[27] Městský soud dospěl k závěru, že splnění této podmínky podle ust. § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb. lze posoudit podle pracovních výkazů stěžovatele, avšak tyto podklady již nejsou k dispozici. Z odůvodnění rozsudku městského soudu napadeného kasační stížností však nevyplývá, na základě čeho městský soud dovodil, že tyto podklady již nejsou k dispozici. Ani z obsahu spisu nijak nevyplývá, že by se městský soud např. dotazem na stěžovatelova bývalého zaměstnavatele pokusil zjistit, zda tyto podklady skutečně již nejsou k dispozici. V dalším řízení tedy městský soud postaví najisto, zda jsou či nejsou k dispozici pracovní výkazy stěžovatele z rozhodné doby.

[28] Ing. I. K. potvrdil na formuláři ČSSZ 89 126 z 28. 4. 2010 zaměstnání stěžovatele od 13. 10. 1969 do 31. 12. 1992 v I. pracovní kategorii a měl by tak vysvětlit, na základě čeho toto potvrzení učinil. Svědek Ing. I. K. byl také podle tvrzení stěžovatele podnikovým ředitelem u stěžovatelova bývalého zaměstnavatele, přičemž z výpovědi svědka S. D. vyplývá, že o zařazování do pracovních kategorií rozhodovalo právě podnikové ředitelství. V dalším řízení tedy bude rovněž nezbytné provést výslech svědka Ing. I. K., který by se měl vyjádřit k zařazení stěžovatele do příslušné pracovní kategorie, zejména k otázce, kdo o tomto zařazení na podnikovém ředitelství rozhodoval, případně provést přímo výslech osoby, která o zařazování zaměstnanců do pracovních kategorií rozhodovala.

[29] Podle názoru Nejvyššího správního soudu bude též na místě v dalším řízení zaměřit dokazování k objasnění, zda nelze splnění podmínky ust. § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb. prokázat jinak. Pokud by z provedení dokazování vyplynulo, že stěžovatel vykonával práce v rozsahu požadovaném § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb. (tj. ze tří čtvrtin celkové pracovní doby) na stejném pracovišti jako svědek V. M., bylo by možné zaměřit dokazování na splnění druhé části podmínky stanovené § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb., která se týká povahy tohoto pracoviště (tj. více než polovina pracujících na tomto pracovišti vykonávala práce, pro které jej jejich zaměstnání zařazeno do preferované pracovní kategorie). Pokud z výpovědi svědka V. M. vyplývá, že pracoval na stejném pracovišti jako stěžovatel nejprve ve stejné funkci jako stěžovatel a posléze jako stavbyvedoucí, bylo podle názoru Nejvyššího správního soudu na místě zjistit z evidenčních listů důchodového pojištění svědka V. M. a z příslušných resortních seznamů, zda pro zařazení jím zastávané funkce mistra a stavbyvedoucího byla v resortním seznamu stanovena stejná podmínka jako ta, jejíž splnění je třeba prokázat u stěžovatele (srov. § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb.). Pokud by následně vyšlo provedeným dokazováním najevo, že tyto podmínky byly podle resortního seznamu u V. M. shodné jako u stěžovatele a tento svědek v době, kdy pracoval na stejném pracovišti jako stěžovatel, byl zařazen do preferované pracovní kategorie (takže musel splňovat také druhou část podmínky podle § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb., týkající se povahy pracoviště), bylo by podle názoru Nejvyššího správního soudu možné těmito zjištěními prokázat splnění podmínky stanovené ust. § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb. u stěžovatele.

[30] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že nemohl přihlídnout ke stěžovatelem předloženému prohlášení Ing. I. K. ze dne 7. 1. 2013, neboť jde o novou skutečnost ve smyslu ust. § 109 odst. 5 s. ř. s., k níž nemůže Nejvyšší správní soud při rozhodování o kasační stížnosti

přihlížet. Totéž platí také o stěžovatelem předloženém stanovisku Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 18. 12. 2012.

[31] Nejvyšší správní soud tedy v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. rozhodl o zrušení rozsudku městského soudu napadeného kasační stížností, neboť shledal naplněným stížnostní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Městský soud je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (srov. § 110 odst. 4 s. ř. s.). Městský soud v dalším řízení doplní dokazování směřující ke zjištění, zda stěžovatel splňoval podmínku podle ust. § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 136/1975 Sb., a v rámci tohoto dokazování městský soud provede všechny v úvahu přicházející důkazy, zejména doplní dokazování ve směru naznačeném v bodech 27 – 29 odůvodnění. Poté městský soud znova posoudí důvodnost žaloby stěžovatele.

IV. Náklady řízení

[32] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém řízení podle ust. § 110 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu